

BÁCSMEGYEI FÜGGETLENSÉG

A BÁCS-BODROG VÁRMEGYEI ÉS A ZOMBORI FÜGGETLENSÉGI ÉS 48-AS PÁRT HIVATALOS KÖZLÖNYE.

ELŐFIZETÉSI ÁR: Egész évre 10 kor., félévre 5 kor., negyedévre 3 kor. — Néptanítók részére: Egész évre 8 kor., félévre 4 kor. — Egyes szám ára 10 fillér.
Megjelenik: vasárnap és csütörtökön.

Felelős szerkesztő: Dr. Jovanovits Iósef.
Lapszerkesztő: Dr. Gál Rezső.
Laptulajdonos a „Zombori Függetlenségi Párt.”

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Erzsébet-körút 13. sz. hová a lapot illető közlemények és az előfizetések küldendők. — Kéziratokat a szerkesztőség nem ad vissza.
Szerkesztőség és kiadóhivatal telefonszáma: 76.

Szerbjeink politikája.

II.

Ezen a címen irt első cikkünkben a különböző pártállású szerbek politikájának karakteristikájául az opportunitást állapítottuk meg. Alkalmunk volt erről a kérdéstről több szerb polgártársunkkal, olyanokkal is, kiknek pártjukban vezető szerepük van, megbeszéléseket folytatni és ezek során csodálkozással konstatáltuk, hogy politikájuk opportunist jellegét nem ismerik el, sőt megállapításunkat magukra nézve sértőnek tartják.

Mi ezt a felfogást nem követhetjük; mert azt tartjuk, hogy az opportunist politika önmagában véve nem ütközik sem a magán, sem a politikai tisztességbe, sőt az ilyen politika is önzetlen és tiszteletreméltó politika akkor, ha nem magánérdekek, hanem ideális célok — s az objektív kritikának a faji vagy nemzetiségi törekvéseket is ezek közé kell soroznia — szolgálatában áll.

A szerbeknek mindenkor tanúsított politikai magatartásából mi azt a meggyőződést merítettük, hogy politikájukat mind nemzetiségi törekvéseik irányították és ennek folytán mindig

ahhoz a politikai áramlathoz csatlakoztak, a melyik segítségével ezeket a törekvéseket megvalósíthatóknak vélték. Ebben, és tisztán ebben látjuk a szerbek politikájának opportunist jellegét. A radikális szerbek politikai opportunistusa pl. abban áll, hogy ők a politikailag és gazdaságilag független magyar államban jobban vélik megőrizhetni nemzetiségi különállásukat, és ezért támogatják a függetlenségi törekvéseket; a zombori u. n. értelmiségi párt, mely névben megkülönbözteti magát a liberálisoktól, tényleg azonban Politék politikájával nyíltan is azonosította magát, a szabadelvűpárti kormány támogatása által vélt jobban érvényesülhetni s ezért küldött a parlamentbe szabadelvűpárti képviselőt.

Bennünk ép a szerb politikának opportunist jellege érlelte meg azt a reményt, hogy lehetséges lesz ennek a politikának oly új irányt adni, amelynek alapja a kölcsönös megértés, a kölcsönös szeretet, a kooperáció.

A zombori szerbek régi politikája szerint ugyanis a volt szabadelvűpárti politika nem állott a nemzetiségi politika útjában, mert különben

bizonyára nem támogatták volna azt a politikát; a radikális szerbek politikája pedig bizonyosságot tesz arról, hogy a politikai és gazdasági függetlenségre való törekvésünk nem áll ellentétben a nemzetiségi törekvésekkel, mert az esetben nem lettek volna azoknak a törekvéseknek buzgó hiveivé.

Ha tehát maguk a szerbek is belátták és politikájukkal dokumentálták, hogy a magyar politika nem áll ellentétben az ő politikájukkal, akkor külön nemzetiségi politikára szükség nincs, akkor a szerbek érvényesíthetik jogos nemzetiségi aspirációikat a magyar pártok, illetve valamelyik magyar párt keretein belül is.

A mi erős meggyőződéssel vallott hitünk szerint ezek az aspirációk csak az önálló magyar állam keretében érvényesülhetnek.

Négy hosszú évtized politikája erősít meg ebben a hitünkben.

Az összes szabadelvűpárti kormányok politikája négy évtizeden át abból állott, hogy Ausztriával szemben elalkudtak mindent, amit csak lehetett és annak, amit elalkudtak, színelő ellenértékét akarták

Küzdelmes évek.*)

— A „Bácsme gyei Függetlenség” eredeti tárcája. —

Még állt az ódsíagnak és a kislelkűségnek penészes fala s még messzire árasztotta dohos levegőjét. A pókhálók még szövődtek, a baglyok még huhogtak. Társadalmi és kulturális életünk még prókureszteszként sinylődött s csak távol, idegen országok boldog haladásának napja bocsájtott néha egy-egy gyenge sugárt felénk.

S valóban, az omjinozus dantei kapufelirat jut eszünkbe, ha arra gondolunk, hogy ilyen körülmények között valaki a siker reményében kezdje meg pályáját. És csak egy olyan szellem, mint a milyen Izsó volt, hihette, hogy ledönti az ódsí, régi falat.

Pedig a tények ellene szólottak, mert hiszen előtte lobbant ki az első magyar

*) Dömötör Győző dr.: Izsó Miklós-című művészeti tanulmányából.

monumentális szobrász esillaga. A jobb sorsra érdemes Ferenczy keserű napjai előtte perregtek le. És még sem félt Izsó. Vállalkozott a herakleszi feladatra, hogy felrázza nemzetét több százados álmából. S mikor e hősi elhatározás győzött benne, nem is hitte, hogy gigászi harca indult. Telve lelkesedéssel, fakadó reményekkel, bizalommal, a romlatlan ifjuság gyönyörű kedélyével, büszkén vett a szülői háztól, hogy felkeresse az alvó nemzetet és rácsókolja az ébredés csókját homlokára . . .

Az isteni gondviselés Sárospatakra vezette. Ez a város a nemzeti küzdelemnek hatalmas védőbástyája volt mindig. A Báthoryak, a Nádasdyak, előbb a Perényiek neve fűződik Sárospatakhoz. S magasra bontotta itt zászlaját Rákóczi is. A történelem szele fúj e falak között már kora századokban. De művelődési szempontokból is nevezetes

ez a hely. Közismert hírnévre emelkedett úgy a főkollegium, mint a középiskola. Európai színvonalon állott mind a kettő s méltó versenytársai voltak a jeles debreceni kollégiumoknak. Két vezére volt ezeknek az iskoláknak: a tudomány és a hazaszeretet. Ékesen hirdették a klasszikus műveltséget, mélyen magyarázták az igaz bölcsészetet és ébren tartották, ápolták, fejlesztették a hazaszeretetet.

Itt tanult Izsó. S már itt megnyilatkozott benne a művész. Pompásan rajzolt s nem egyszer a megszólalásig hűen lerajzolta barátait. És a művészlélek szólalt meg benne abban is, hogy nem tudott megbarátkozni valamely szokásos pályával. Egy pillanatig sem gondolt arra, hogy pap, tanár, vagy hivatalnok legyen s e miatt nem esekély aggodalmat okozott édesatyjának, a derék borsódme gyei köznemesnek.

15 perc alatt
száradó
41—100—49

EMAIL PADLÓ MÁZ

0. 1. 2. 3. 4. 5. szám

csak a céggel ellátott az eredeti.

Kapható:

Ifj. Heindlhofer Róbert
Zombor.

megszerezni, hogy apró tüzurásokkal, lappaliakkal boszantották, üldözték a nemzetiségeket. Béccsel szemben való gyöngeségüket a nemzetiségekkel szemben érvényesített erejükkel akarták leplezni. Tartományi állásba süllyesztették le az országot és diadalmi tort ültek, ha lekapartak valahonnan egy szerb feliratot. E mellett valóságos Macchiavelli rendszerrel ígértek füt-fát a nemzetiségeknek, oly dolgokat és jogokat is, amit az állami egység sérelme nélkül teljesíteni nem lehet és amit eszükágában sem volt teljesíteni. Az eredmény, a kétségbeejtő eredmény az lett, hogy jogfosztottan, erőltetül állunk Ausztriával szemben s ellenséges indulattal eltelve áll közöttünk nemzetiségeink nagy tömege.

Ezzel a politikával szakítani kell. Mi oly erős, független államra törekszünk, melynek egységét, tekintélyét, önérzetét nem sértheti az, ha különböző nyelvű fiait különböző nyelven beszélnek, vallásukat, kulturájukat tentartják, faji jellegüket megőrzik. Ebben a törekvésünkben szükségünk van a nemzetiségek és szükségünk van a proletariátus támogatására. Jól tudjuk, hogy addig, míg a nemzetiségek és a proletárság a dinasztikus politikát támogatja, a mi törekvéseink meg nem valósulhatnak. De be kell látniok a nemzetiségeknek is, hogy a dinasztikus politika az ő aspirációik érvényesülését nem segíti elő. A

dinasztia nem törődik a népekkel; nem csinál se osztrák, se magyar, se konzervatív, se radikális politikát; a dinasztia csak dinasztikus politikát csinál. Mindegy neki, hogy kiknek kezében van a hatalom kártyája, fő, hogy a játékosok busásan megfizették a pinkapénzt: a külügyi és hadügyi költségeket.

Ha a nemzetiségek ezt be fogják látni és vállvetett erővel fognak a dinasztikus politika, a militarizmus ellen és a függetlenségi politika érdekében küzdeni, akkor elérhető lesz az az állapot, melyben minden polgár és minden nemzetiség nyugodtan és megelégedetten szentelheti idejét és erejét a békés, összhangzatos fejlődésnek.

És a nemzetiségek közül ép a szerbek hivatása, hogy kezdeményezőleg lépjenek fel ebben az irányban. Egyrészt azért, mert az ő nemzetiségi törekvéseik a legmérsékeltebbek és legjogosabbak, amennyiben nem szítanak idegen államhoz, hanem az egységes magyar államon belül kívánják azokat a törekvéseket megvalósítani, másrészt, mert eddigi politikájuk is meggyőzhette őket arról, hogy érdekeink nemesak ellentétben nem állanak egymással, hanem a mi érdekünk az ő érdekük is, a mi boldogulásunk az ő boldogulásukhoz is vezet.

Es ha Brankovits patriárka halála megszünteti azt a visszavonást, mely két táborra különíté a szerbeket, akkor

az egységes, erős szerb nemzetiség egy új, nagy és fontos szerepre van hivatva: a nemzetiségi, és ezzel az egész magyar politika új irányba terelésére.

A megyei papképviselek pártállása.

Óbeesei tudósítók érdekes összeállítást küld be a bácsmegeyi papképviselek pártállásáról. E szerint Bácsmegeye törvényhatósági bizottságában jelenleg 29 r kath plébános szerepel, akik politikai pártállás szerint a következőképen sorakoznak.

1 *48-asok*: Meszner István bezdáni, Latky József adai, Márton Mátyás magyar-kanizsai, Appel Ede volt zentai, Jauch Ferenc óbeese belvárosi, Rakita László ósziváci, Parcsotich József szondi, Gyenes János esantavéri, Dobozi János dávidi, Klanszky Ferenc jánosalmi, dr. Zgama Károly mélykúti, Michler Ferenc moholyi, Kovács-Huszka Ferenc óbeese alsóvárosi, Schádl Ignác kossuthfalvai, Fánesy Antal szenttamási, Erdújhelyi Menyhért zentai plébánosok.

2 *Alkotmánypártiak*: Mihálovits Endre temerini, Egl József futaki plébánosok.

3 *Néppártiak*: Eördög Elemér, bács-ujfalusi, Drach Antal szépligetű plébánosok.

4 *Tiszpártiak*: Evetovits János bácsi, Rockenstein Nándor gádori, Gärtner Sándor katymári plébánosok.

5 *Darabont*: Vidákovits Miklós bács-tóvárosi plébános

6 *Ismeretlen pártállású*: Keszler Mátyás dunabökényi, Ribovitz András garai, Nágel Máté militicsi, Hümpfner Alajos órszállási, Fuchs József hódási plébánosok

Strossmayer utóda. A *Naradne Obrane* egy bécsi magántávirata szerint dr. Ámon Pál nyvidéki lelkészét gyakovári püspökké fogják kinevezni.

Nyugtalan lelkének kedvezett forra, mely ép oly nyugtalan, forrongó volt, mint ő. A művész belsejében égő vágyak lángja lobogott, — mint nemzetének a belsejében is magásra lobbant a tűz. Küzdenie kellett százados félszeregekkel, hogy építhessen — és nemzetének is rombolnia kellett, hogy alkotasson.

Nagy, elképzelhetetlenül nagy volt az elnyomatás. A méreggel telt pohárnak ki kellett esordulnia. A nemzet ébredni kezdett és ébredése ezer halált osztott.

Gülák emelkedtek a hullákból s az emberi esontok és koponyák között felkelt a szabadság napja több százados hideg sirjából. A lelkesedés mámore megifjította az öregeket, megacélozta a gyöngéket és a vakok láttak, a süketek hallottak, a sánták jártak, a bénák mozgatták tagjaikat.

Izsót is magával ragadta a nagyszerű küzdelem s a rajzmérő helyett kardot vett kezébe és mint nagy szellemrokona, ütközetből csatába, csatából hareba ment, míg végre több sebből vérezve, fáradtan hajtotta le fejét az édes szülői házban. De még ki sem pihente fáradságát s már ismét úton van.

Mege . . . maga sem tudja hová és miért . . .

A vad osztrák horda elfogatási parancsot ad ki ellene s ezért a művész leteszi nevét s álnév alatt vándorol helységekből helységebe. Neha az erdőben bujkal s napokon át nincs mit ennie. Kedélyét azonban a sok nélkülözés nem rongja meg s mikor több hónapi hanyattatás, után Palavicini Róger gróf felfogadja erdésznek, rövid idő múlva otthagyja a grótot, mert nem szenvedheti a németet. Ismét kezébe veszi a vándorbotot, de most mintha rámosolyogna a szerenese szeszélyes istennője s a gondviselés Rimaszombatba vezet.

Tompa Mihály városa örömet és boldogságot nyújt Izsónak. És talán ez volt az egyetlen öröme és boldogsága, melyet mint művész érezett. Itt töltötte ugyanis keserves napjait az első magyar monumentális szobrász: Ferenczy István, elborult agygyal, önmagával meghasonlott lélekkel. Ez a soha el nem ismert uttörő-művész volt Izsó első hivatott kritikusa. És repeső szívvel leste az ifjú szobrász az előtte nagy tiszteletben állott

ősz művész íteletét. S ez az ítelet biztató volt Izsóra és a két művész között szoros baráti viszony fejlődött. Az egyik tanított, a másik tanult. Ferenczy szakszerű kiképzésben és oktatásban részesítette a nyílteszű fiatal tanítványt. És itt készítette Izsó első nyilvános művét: Kazinczy Ferenc mellszobrát, mely ma a Nemzeti Múzeum tulajdona. Azonban az ifjú szobrász nem élvezhette sokáig a nyugalmat és a békességet. Természete is ellene volt, meg a sors is üldözte. Alig mérült bele a képfaragás technikájának elsajátításába s mestere már meghalt. Mit volt keresnie Izsónak Rimaszombatban Ferenczy halála után? Barát és tanító nélkül? Érezte az egyedüllét komorságát s ismét utra kelt.

Igy került álmainak városába, a fővárosba. Pest és Buda ekkor még két külön város volt. Buda még talán városias lehetett, de Pest közönséges falu volt s alig állott másból, mint a mai Belvárosból. Pest minden irányban megszenvedte a forradalom viharát. Ipar, kereskedelem, — ismeretlen fogalmak voltak. A gyárakat csak hírből ismerték, az üzletek alig emelkedtek a szatócs-

FENNÁLL 1824. ÉV ÓTA.

Husvéth István

műfestődéje és kémiai tisztító intézete Zomborban.

Elfogad uri, női és gyermekruhákat
TISZTÍTÁSRA ES FESTÉSRE
a legolcsóbb árak mellett.

Brankovics utódja. A karlócai patriárkátus betöltése érdekében már is nagyarányú mozgalom indult meg a hazai szerbség körében s hol egyik, hol másik püspök nevét hozzák forgalomba. Tudvalevőleg hat szerb püspök van: Nikolics Miron pakráci, Gruies Mihály károlyvárosi, Letics György temesvári, Bogdanovics Lucian budai, Seviés Mitrofán bácsi és Zmejnovics Gábor verseci püspökök. Valamennyiük közül azonban egyedül Seviés Mitrofán és Zmejnovics komoly jelöltek, akik közül legtöbb reménye, mint értesülünk, Seviés Mitrofán bácsi püspöknek van a patriárkátus elnyerésére.

Vármegyei közigazgatási ülés.

Bácsmezei közigazgatási bizottsága augusztus hó 6-án Fernbach Károly főispán elnöklésével ülést tartott, amelyen jelen voltak: Szemző Gyula, Rácz György, dr. Molnár Károly, dr. Pavlovits Simon főorvos, Popp György pénzügyigazgató, Karácson Gyula, Seultety Ferenc ár. elnök, dr. Frank Mihály hely. ár. elnök, Faragó János h. tanfelügyelő, Popovits Aurél főügyész helyettes, Falcione Lajos és Scherer Rezső.

A beszámoló, jelentések közül különösen a tanügyi és a közlekedésügyi érdemel különösebb figyelmet. Ugyanis a vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszter elrendelte, hogy a tanfelügyelő a meglévő felekezeti népiskolák érintetlen hagyása mellett, új állami iskolák felállítására iránt a tárgyalásokat Pincéd, Dunagárdony, Sajkásszentiván, Boldogasszonyfalva, Nádajla, Zsablya, Apatin, Szond, Szenttamás, Alsó- és Felsőkabol, Sajkáslak, Okér, Bácsesszentiván, Kucora, Szilbács, és Kishegyes községekkel — tekintettel a jelenleg fennálló népiskolák elégtelenségére — megindíthassa, minek következtében Faragó J. helyettes tanfelügyelő a tárgyalások keresztülvitelét már részben meg is kezdte.

Palánkán az állami polgári iskolánál az 1907/8. tanévtől kezdve kézimunka tanfolyam állítatik fel.

Az újverbázi és ugyanezen a palánkai polg. iskolák berendezési céljaira 2000 kor. állami segély engedélyeztetett.

boltok színvonala fölé, csak az országos és hetivásárok vittek valami élénkséget a kereskedelembe. Hogy pedig művészeti élete fővárosunknak a világosi fegyverletétel után nem lehetett valami fényes, azt Izsó is tudta. Azt is tudta, hogy a Pesten élő szobrászok legtöbbjében nem esőrgedez igaz magyar vér. És épen ezért dagadó kebellet hitte, hogy a mi kis alkotni való lesz, azt reá fogják bízni. S fiatalos lelkével azt gondolta, hogy a kormányhatalom Pest emelését terve vette. Mit tudta ő, hogy Bécs dönti el Pest sorsát is s hogy ott fontosabb egy vadászat, mint anemzet fővárosának fellendítése?!...

És hiába várta a megrendeléseket, hogy elbucuzzék régi barátjától. A figyelem nem fordult feléje s régi, hű barátja továbbra is kísérte. *A nyomor.* Az a nyomor, mely nem áll meg az előszobában. S Izsó nélkülözötte a legszükségesebbet: a *konyerét.* Ismerősei, jóakarói pedig nem tudták segíteni, mert maguk is szegény írók és művészek voltak. Mint ahogy nyomorult volt az ötvenes évek egész magyar társadalma, mikor kulturális életünk még két mankón járt.

Izsót üldözte a nyomor. Kiüldözte az országból. Már ez is nagyon fájt honszerető

Ami a közlekedési ügyeket illeti, Sztankovits György kir. főmérnök jelentése alapján a következő képet alkothatjuk magunknak:

Folyó évben a vármegye területén 31 helyen kell utépítést végrehajtani. A regőcei, bácsföldvári és boldogasszonyfalvai vasuti állomáshoz vezető törvényhatósági közutak kivételével majdnem minden földmunka készen van. Az utóbbi 3 utvonalon pedig a földmunkát az aratási idő letelte után, augusztus első felében kezdték meg.

A zombor—óbecei helyiérdekű vasut turja—óbecei vonalrészén a rendőri bejárás július 8-án megtartván, a vonalrészét a közforgalomnak átadták.

Végre a m. kir. államvasutak szabadkabajai vasutvonalának elsőrangosítása, valamint a Bajmok és Nemesmilitics állomások között lévő „Pacsér“ hadi kitérőnek forgalmi kitérővé és rakodó állomássá való kibővítése céljából is megtartották a közigazgatási bejárást.

Az egészségügyek, pénzügyek és biztonságügyek is mind kielégítők.

Közös konyha.

Legyen olcsóbb az élet!

A mi tülekedő, kenyérért harcoló szűkös korunkban, amikor minden garast fogunkhoz kell verni, mert gőzerővel emelkedik a drágaság, a mikor az életviszonyok mostohasága mint a hurok fojtogatja a családjáért aggódó embert: bizony minden valamire való segítséget, a viszonyok bármilyen enyhítését is örömmel kell fogadnunk és igénybe kell vennünk.

A nagybecskereki közös konyha az összes hirdások és kísérletek szerint nagyszerűen bevált, úgy hogy érdemes vele bővebben foglalkozni.

Lényege az egész intézménynek, hogy családok társulása által az élelmezést olcsóbbá és a cselédkérdést is kedvezőbb alakúvá tegye. Az ugyanis tiszta számítás, hogy ha nagyobb mennyiségben és arányban, sok emberre

számítva készítettjük el mindennapi ennivalónkat: az egyes háztartási melles munkák és költségek megtakarítása által hozzávetve sokkal olcsóbban jöhetünk ki, mint hogy ha mindenki külön-külön gondoskodna az élelméről. Feltűnően észlelhető ez az előny a világvárosokban, például Budapesten, ahol a lakosság javarésze nagy étkezőkben étkezik és ahol épen a tömeges étkezés révén jut a vendéglős, vagy a vállalkozó abba a kényelmes helyzetbe, hogy naponta sokszor ezer ember részére is főzethet; — persze óriási haszonnal!

A nagybecskereki közös konyha gondolata evvel azonos, csak hogy ennél sokkal élmesebb, mert itt haszonról, nyereszkezdésről szó sem lehet, hiszen az előrelátható haszon alapján állapítják meg az első tekintetre is alacsony porciódíjakat, hogy más szóval éljünk, a szövetkező családok befektetéseit.

Közönségünket főként az ételporciók és azok ára érdekelteti, hiszen ha ez meg nem felelő, akkor a közös konyha zombori kísérletezése feltétlenül meddő maradna.

Ugy ebédre, mint vacsorára teljesen külön teljes porció kapható. A csak ebédből álló teljes porció 45 koronába kerül. Ebéd és vacsora pedig 70 koronába.

A porciók bőségesek. Egy porció annyi, mint a vendéglőben másfél. A levesből és főzelekből kétszerannyit adnak. A főzelekhez azonkívül még a hussal való ráadást, disznóbokát, fülét és a többit is adják, ami magában megfelel egy tál ételnek, de ezt az étlapon nem is említik. Egy szép libából négy porciót osztanak, a csirkéből kettőt, jövőre többet. A marhahusból és peccenyéből két jókora szeletet, a töltött tojásból nyolc darabot és a tésztából négyet adnak egy porcióba stb. Bőségesen, majdnem pazarul főznek. És ami a fő, jól. *A porciók egyébként olyan bőségesek, hogy egy öttagú családnak (három felnőtt és két gyermeknek) teljesen elég a másfél porció ebéd és vacsorára.* Egy ilyennek az ára havonta, természetesen együttesen — 105 korona.

Ehhez az összeghez a felszerelési költségek is hozzászámítandók, — átlag husz korona, — amely összeget mindenki, aki a közös konyha tagja akar lenni, kifizetni tartozik.

A konyha négy tál ételt ad délben: levest, húst mártással és köritéssel, peccenyét vegyes salátával, vagy főzeleket sült s kirántott hussal és tésztát. Este két tál ételt osztanak: peccenyét köritéssel és ismét sült, vagy főtt tésztát.

Az étkezési idő délben 12—2 óra között van, este 7—8 óra közt. Vasárnap és ünnepeken az étkezés csak 12—1 óra között van. Vacsoraidő vasárnap nincsen, mivel a vacsorát, többnyire sült húst sült tésztával, mindjárt az ebéddel együtt osztják ki.

Az ételt minden család maga viteti haza. Hogy zavar a kiosztásnál ne legyen, mindenki számot kap, amikor jön és ennek sorrendjében osztják ki az ételeket.

Nagyjában ezek a nagybecskereki szövetkezésnek az árakra és a porciókra vonatkozó megállapodásai. Minden más részletnek közlése felesleges, hiszen az ugyanis a szövetkező családok egyezkedésétől, akaratától függ. Hogy mennyien szövetkezzenek, ez is a körülményektől és az egyes jelentkezőktől függ.

lelkének, de mennyire marcangolhatta a lelkét a keserűség, hogy a nyomor épen abba a városba kényszerítette, melyet jobban gyűlölt a legsötétebb bűnnél.

Az akkori Bécs mérhetetlen magasságban állott Pest felett. A császár is, a király is minden kegyét erre a városra pazarolta. Ipára, kereskedelmére, irodalmi és művészeti élete, soha nem látott arany napokat élt. S nem kis büszkeséggel mondták kényeskedő polgárai, hogy Bécs a világ fővárosa és nem Páris. Persze, akkor még nem ismerték Königrätzet és a híres Szolferinót.

Izsó fájó szívvel látta maga körül az idegen világot. Hazája határát sirva hagyta el s a Práter hideg útján sétálva, lelke az édes alföldhöz s a barsmezei felejthetetlen szülőházhoz szállt vissza.

De nem azért születünk, hogy vágyaink, reményeink teljesüljenek; hanem azért élünk, hogy mindennap eltemessünk valamit: örömet, ideát, vágyat, reménységet... Izsó is ismét csalódott. A császár város nem akarta észrevenni, nem törődött az ütött, kopott idegen szobrásszal.

(Folytatjuk.)

De már a közlött tételekből is nyilvánvaló, hogy tisztviselőknek, azután olyan családoknak, ahol a családfő és a feleség is külön-külön kenyeret keres, szóval a tulajdonképeni proletárnépségnek, értve alatta a középosztályt, nagyon is érdekében áll kísérleteket tenni, helyzetét a közös konyha által javítani.

Ha mozgólódásunk eredményeképpen a közös konyha nálunk is bevalna: kétségkívül nagyon sok gondtól menekülnének és végét vethetnék a nyomasztó eselédkérdésnek is az uri proletárok.

Mindenesetre érdeklél várjuk a szövetkezés megindulásáról a híreket. Bár tennék olcsóbbá a megélhetést!

Beesapott főhadnagy.

Negyvenezer koronás család.

Alapjában véve közönséges, de azért mégis csak gyalázatos beesapásnak lett áldozata kamjonkai Szemző Mátyás Artur nevű főhadnagy fia.

Nemrégiben *Szemző Artur* 40000 koronát örökölt apja után. A pénzt gyümölcsözöbben akarta értékesíteni, mint ahogy a bankoknál elérhette volna és így került valami *Ligeti* Miklós nevű szélhámos hálójába, aki *Obadiék* László volt szabadkai főhadnagy útján rávette *Szemző Arturt*, hogy örökségét egy új egyenruha-üzletbe fektesse. Meg is állapodtak, *Szemző* átadta a 40.000 koronát, melynek befektetése ellenében évente 4000 koronát kapott volna negyedévi részletekben.

Az üzlet meg is nyílt Budapesten, a Semmelweis-utcában. Nagy beruházással, sok húzóval, elegáns helyen, anélkül azonban, hogy jövedelem és vevő akadna volna. *Szemző* egyre-másra követelni kezdte az elmaradt negyedévi járulékokat: míg végre rájött a csalásra. Beadta a bűnvádi feljelentést esalás miatt. Csakhogy alighanem már későn. Mert *Ligeti* esödöt kért maga ellen. Majdnem 100.000 korona passívával és alig egy pár ezer korona vagyonnal.

Az egész üzlethöz *Ligeti* és *Obadiék* hozta a hasznot.

Igy *Ligeti* a felvett negyvenezer koronából, amit az üzletbe kellett volna fektetnie, 20000 koronát mindjárt az apósának adott át. 5000 koronát betett a Polgári takarékpénztárba, ahol a testvére *Ligeti Lajos* az igazgató. Az üzleti árakat elköttyavetyélte. A cég követeléseit, majdnem 16000 koronát a családi bank számoltatta le.

Viszont *Obadiék* László, a kedves, hü cimborá, mint *Szemző*höz írt levelében magat aláírta, *Ligeti*től és *Szemző*től is közvetítési díjat kötött ki magának a sikerült ügyletért, még pedig mint az iratokból kitűnt, 5000 koronán felül.

Természetes, hogy a fővárosi lapok sűrű és terjedelmes cikkekkel szentelnek a csalásnak, e „gimpli fogásnak“, mint ahogy *Ligeti* a maga kisdéd jatekait elnevezte, még pedig azért, mert az egész beesapás lehetősége *Obadiék* Lászlón, a hü cimborán és azon a bajtársi viszonyon fordult meg, ami a katonai életben ma is nagyon erős.

Ugyanis *Szemző* Arthur csak barátjának, *Obadiék*nak a biztosítására és információjára ment bele az üzletbe. *Obadiék* valósággal jellembizonyítványt állított ki *Ligeti*ről, mint akihez a gyanúnak még az árnyéka sem

ferhet és aki egy tetőtől-talpig gavallér és becsületes ember.

Obadiék László egyébként Szabadkán szolgált, de adósságai miatt nyugalomba küldték.

A nagy port felvert ügyben kompromittáló szerepe van egy pesti ügyvédnek is az ügylet megkötése körül.

H I R E K.

Személyi hír. Vázsonyi Vilmos, a kitűnő politikus, több napon át városunkban időzött. Tegnapelőtt délután ment vissza Budapestre.

Uj plébánosi állás Wekerlefalván. Mint értesülünk, Városy Gyula kalocsai érsek a Wekerlefalvai önálló plébánosi állás szervezéséhez hozzájárult.

Visszahelyezett jegyző. Balaton Gyula főszolgabíró június hónapban felfüggesztette állásától Mihályi Sándor óbecsei jegyzőt. A vizsgálat befejezése után a főbíró ismét visszahelyezte állásába.

Esküvő. Szücs Ervin zombori városi tisztii mernök esütörtökön tartotta esküvőjét Halász Edith urhölgygel, Halász Károly es. és kir. tabornok leányával, Baján, a kath. templomban.

A tiszta áthidalása. Hogy hol lesz az új tiszai híd, azt persze bizonyosan senki sem tudja, de hogy Titelnél már a kereskedelmi minisztérium megbízásából méréseket eszközölnek, terveket készítenek, az tény. A napokban megjelent Titelnél dr. Adány Géza kereskedelmi miniszteri titkár vezetésével egy bizottság, amely a panesova—titeli helyierdekű vasut és a Tisza áthidalása ügyében helyszíni szemlét tartott. A hivatalos eljárásban megjelentek a vármegye, a kereskedelmi-, a földművelési- és hadügyi minisztérium, a folyamterméki hivatal, a máv. és az óbecse—ujvidéki vasut képviselői.

Eljegyzés. Matheovicsi dr. Piukovich Sándor ujvidéki kir. kath. főgimnáziumi tanár vasárnap eljegyezte Vertes Gizike kisasszonyt Gyergyódittről.

Kerekpárverseny Zomborban. A biciklisportnak zombori kedvelői augusztus 18-án a zombori Rákóczi-szobor alapja javára kerekpárversenyt rendeznek. A nevezések augusztus 15-ig jelentendők be Dolencsics Józsefnél. Az érdekesnek ígérkező versenyre már most felhívjuk olvasóink figyelmét.

Házasság. Drucker Géza budapesti magánhivatalnok e hó 11-én lép házasságra Öhler Ilona kisasszonnyal Baján.

Kántor Kálmán Badaacsonyból eljegyezte König Irén kisasszonyt Zentáról.

Rendkívüli közgyűlés. A „Zombori Kereskedelmi Alkalmazottak Egylete“ folyó hó 18-án d. e. 11 órakor az egylet helyiségében rendkívüli közgyűlést tart a következő tárgysorozattal: 1. Az alapszabályok módosítása. 2. Titkár és könyvtárnok választás. 3. 4 választmányi póttag megválasztása.

Nagy tűz a Thum-szálláson. Tegnapelőtt délután 2 óra tájban a Thum-szálláson tűz ütött ki, amely rövid idő múlva az ott felhalmozott gabonaneműt és tömördek mennyiségű szalmát elhamvasztotta. Mire tűzoltóink kiértek, mentésről már szó sem lehetett. A tűz oka gondatlanság. A eséplőgépen nem volt szikrafogó. Thum többször figyelmeztette a eséplőgép kezelőjét, hogy mindaddig nem foghat a munkához, ameddig szikrafogót nem alkalmaz. A kezelő erre egy régi rostafeneket használt fel, de ez hamar elégett és nyomban rá lángot fogott a szalma is. Elégett vagy 900 kereszt szalma és sok métermázsza buza. A gabonanemű és a szalma biztosítva volt, de a eséplőgép nem.

Palicsi fürdőlátogatás. Mint Szabadkáról írják, a palicsi fürdőző közönség száma nagy mértékben emelkedik. A fürdőjegyek mind elfogytak s a hatóságnak újakat kellett rendelnie.

A könnyelműség vége. A napokban Mrvicsin Pavo 15 éves juhászlegény ittas állapotában forgópisztollyal a balkarjába lött. Beszállították a helyi kórházba. Állapota nem veszélyes.

Sétahangverseny. Ma délután 3 órától 8-ig a pétervárad 70. gyalogezred zenekara Knippl Gáspár parki kioszkjában sétahangversenyt rendez. A közönségnek bizonyára kedves élvezetben lesz része.

Uj cég. Mint értesülünk, Apatinban Stefan Testverek és ifj. Bank cím alatt gyapjufonó és kötészövő cég alakul.

Megégett kisfiú. Paracetic Sándor zombori földesgazda és felesége szerdán a kora hajnali órákban kimentek a földjükre dolgozni. Sándor nevű két éves fiacskájukat, aki akkor még az igazak almát adta, otthon hagyták. Mikor a kis fiú felébredt, valahonnan gyufát kerített és azzal játszadozott. A falon sorra gyújtogatta a gyufaszákokat. Játszadozás közben lángra lobban a ruhája és a tűz a boldogtalan kis teremtésnek halálos égési sebeket ejtett. Mikor az anyja hét óra tájban hazajött, a fiút már félholtan találta. Rögtön orvosi kezelés alá vették azonban ez sem segíthetett már rajta, a kis fiú a délután folyamán meghalt. A rendőrség a gondatlan szülők ellen folyamathat tette a büntető eljárást.

Öngyilkos éthordó. Az Elefant-szálló egyik éthordója: Hodoniczky Dániel a napokban öngyilkosságot követett el. Beleugrott a Ferenc-esatornába, ahonnan csak tegnapelőtt fogta ki egy halász. Öngyilkosságának oka reménytelen szerelem volt. Mikor kifogták, találtak a zsebében 700 korona készpénzt. Azonkívül volt még 6000 koronáról szóló takarékpénztári könyvecskéje. 22 éves volt. Temetése tegnap délután 5 órakor ment végbe.

Meghalt a szószéken. Megrendítő haláleset történt a napokban Sikkösd községben. Godó László martonosi fiatal káplán látogatásban volt sógoránál, Molnár Károly ottani jegyzőnél. Julius 28-an szentbeszédet tartott a bucsusoknak. A prédikáció alatt rosszul lett és még az nap meghalt.

Öngyilkos földmives. A zombori ugynevezett Bukovács-szállásosportnak szenzációja van. Egy közbeesülésnek örvendő öreg földmives ember, Zsurkovits Illés szerdán a szállásház padlásán felakasztotta magát. Hozzátartozói már hosszabb idő óta szokatlan buskomorságot észleltek rajta. Szerdán aztán egy ellenőrizetlen pillanatban felment a padlásra és ott a gerendára felakasztotta magát. Halálos vergődése közben azonban elszakadt a kötel és a szeren-sétlen ember lezuhant. Csak a zaja a padlásra sietett, ahol az öreg utolsó haláltusáját küzdve találták Nyakcsigolyája eltörött és rövid vergődés után meghalt. Zsurkovits az utóbbi időben sokat panaszkodott, hogy a leánya az ő feleségének bájtyával viszonyt folytat. Ez a dolog a jó érzésű öreg embert végtelenül bosszantotta és valószínűleg e fölötti elkeseredésében lett öngyilkossá. — Jablonszky Miklós rendőrkapitány rögtön megindította a vizsgálatot annak kiderítése végett, hogy Zsurkovits valóban öngyilkossá lett-e. A vizsgálat semmi gyanús körülményt nem derített ki Zsurkovitsot pénteken eltemették.

A beléndek áldozatai. Megdöbbentő szerencsétlenség történt Nemesmiliticsen. Két játszó gyermek lett az artatlan tapasztalatlanság, a gyermekeket megédesítő tudatlanság áldozata. Szavics Zakariás községi esordás unokái, — két kis gyermek — a legelőn játszottak. Játék közben beléndekre akadtak. A beléndekbogyókat élvezhető gyümölcsnek tartva, több bogyót megettek. A játszi kedveik csakhamar irtózatossá váltak. A megrettent szülők és nagyszülők azonnal orvosért küldtek, aki haladéktalanul meg is jelent, hogy megmentse a gyermekeket, ha még lehet. Az egyik gyermeknél azonban az orvosi tudomány már nem használt. Fél napi kínlás után meghalt. Aligha segíthet azonban a nagyobbik gyermek is, mert az orvos állítása szerint alig menthető meg az életnek.

Felülfizetések. A Kereskedők Testülete és a Kereskedelmi Alkalmazottak Egylete által f. évi július hó 27-én rendezett színi előadással egybekötött táncestélyen felülfizettek: Spitzer Sándor, Weidinger S. és Zs., Roheim

cég 25—25 kor., Törley József, és trsa (Budapest) 20 kor., Ungár Gyula 11 kor., Falcione Gusztáv, dr. Falcione Nándor, Holländer József, Schlieszer Testvérek, Engel Mór, dr. Gál Rezső, Edeskuty L. (Budapest), Rosner & Reichfeld (Bécs), Délvidéki r. t. 10—10 kor., Mayer Armin & Comp (Bécs) 6 kor., id. Heindlhofer, Teitsch Gáspár, Sztrilich, Mayer István, Karakásevits, Müller Gyula, Báits Vitomir, Kollár József, Dömötör Aurél, Stein Jakab, Schön Adolf, Goldfahn Sándor fia, Antits, Spitzer Vilmos, Pannex Sándor (Budapest), Mattoni Heinrich (Budapest) 5—5 kor., Bikár P. Mitlun 4 kor., Vukicsévits S és társa, Heindlhofer Róbert, Than Herman, Bugarszky és Popov, Oblát Károly, Bosnyák Ernő, Rotter János (Römerstadt) 3—3 kor., Siskovits nővérek, Frey Imre, Markovits György, Metz József, Löwinger S. (Budapest), Mandl Dezső, Hay Ignác, Szeles Jenő, Löwy Testvérek, Szabó Nándor Péter, Gubicza György, Oblát Henrik, Bodnár Soma, Bondy Arnold, Jozsimof Szvetozár, Birnbaum Ella 2—2 kor., Reisz Sándor 1 kor., 80 fil., Klopferné Kaufmann Emil, Kallos Sándor, Dsanits Gyula, Gergurov György 1—1 kor., N. N. N. 40—40 fil. A színi előadáshoz szükséges tárgyakat, u m a butorokat Adler Adolf cég, a dísz tárgyakat Keszler Ede, özv. Pock Lászlóné és Stein Jakab cégek voltak szívesek díjtalanul rendelkezésre bocsájtani. A rendezőség ezuton mond köszönetet a fenti felülfizetésekért s átengedésekért.

A divat.

— A Divat Ujság-ból —

A divat hamarosan, mielőtt a nyári szezon bevégeződnék, kalapujdonsággal lepi meg a hölgyeket. Halvány színű túllforma, marabu tollal díszítve. Alig lehet ennél könnyebbet és hajósabbat, de a mellett mulandóbbat is, elképzelni. Hogyan viselik ezt a kalapot, nehez megmondani. A párisi nő úgy teszi a fejére, ahogy saját „én“-jének megfelelőnek és arcához legjobban illőnek találja. Laposan a fejretéve, annyira hátra csuszátva, hogy hátul mélyen a nyakba lenyúljon. Ha a francia szokást követjük, ezt a kalapot akár esküvőkön is lehet viselni.

Nyár vége — őszi eleje! Már bizony az átmeneti ruhák felől kell gondolkodni. A nyári bolero kabátkát hosszú köpeny váltja fel, amely, amint beszélük, 90—125 cm. hosszú lesz, de még a zakkóforma is. Az esküvői helyét kiszorítja az angol kockás kelméből készült, felig testhez álló, 145 cm. hosszú köpeny. Az angol ruha szoknyája öt-hét lapból áll, bokáig vagy éppen földig érő hosszúsággal. Miután ehhez a ruhához kötelező a hosszú sonkaújj, a hozzá szükséges rövid keztyű nagy megtakarítás. Uralkodó szín valószínűleg a kék lesz, mellette a zöld, dohánybarna és szürke. Még egyszer visszatérve a hosszú köpeny és rövid szoknyára, megemlítjük, hogy csak magas, karesu alakoknak való, kicsi széles vállú és erős hölgynek soha sem szabad viselni. Inkább el kell tűnni a hosszabb szoknyával járó apró kellemetlenségeket, mint csak a divatot tekinteni és miatta az alakot eltorzítani. Az őszi ruhák díszje a zsinór és sujtás lesz. Ha még megemlítjük, hogy az angol ruhához kis tokkal kalapot szárnyalással fognak viselni, ezzel egyelőre elmondtuk a legszükségesebbet.

A Divat Ujság minden hónapban kétszer jelenik meg. Előfizetési ára nagyon olcsó: negyedévre postán való szétküldéssel, két korona husz fillér. Előfizetni legegyszerűbben a kiadóhivatalba intézett postautalványon lehet. A Divat Ujság kiadóhivatala Budapesten, VIII., Rökk Szilárd-utca 4. számú házában van.

IRODALOM.

Megjelent az **Igazság** augusztusi száma rendkívül érdekes tartalommal, szép kiállításban. Különösen nagybecsű benne *A magyar asszonyok prókátorai a Budán össze gyűlt rendekhez.* című érdekes dokumentuma a régi magyar idők nőmozgalmainak. De ezenkívül sok más eikk gazdagítja az augusztusi számot, többek közt Rudnyánszky Gyula: A gyáva (vers). Zádor Pál: Kereszt és kard. Szabolcska Mihály: Akácfavirág (vers). Több apró szellemes szerkesztői jegyzet és a Művészet. Irodalom rovat. Az Igazság hihetetlen olcsó folyóirat. Egész évre csak 1 forint.

HIRDETÉSEK.

PÉNZ!

238-10-6

Törlesztéses készpénzkölcsönt földekre, házakra és egyéb ingatlanokra 10—65 évig terjedő amortizálásra (lefizetésre), az érték $\frac{3}{4}$ részéig, 4—4 $\frac{1}{2}$ %-os alapon legelőnyösebben lebonyolított; ugyiszintén régi, drága tartozásokat — minden előleges költség nélkül — új, olcsó kölcsönökre konvertál (kieserél):

Másits D.

bankbizományi üzlete

ZOMBOR, Bajai-utca II. sz.

Levélbeli megkeresésekre azonnal válaszolok.

FIDIBUSZ

A legkitünőbb és legolcsóbb élclap

Szerkeszti: **HELTAI JENŐ.**

Főmunkatársak: Ambrus Zoltán, Molnár Ferenc, Herczeg Ferenc, Ignotus, Szomori Dezső.

Képei javát: Lincz Lajos, Vesztróczy Manó, Paulini Béla, Feiks, Vadász, Erdely, Oláh, Süte, Csukássy, Kóber és Kondor rajzolja.

Péntek délben már kézhez kapják a vidéki előfizetők a **FIDIBUSZ-t**

Előfizetési ára paratlanul olcsó:

Egész évre 6 Kor. Negyedévre 1 K 50 f
Felévre 3 Kor. Egy óra 50 fillér

Egy szám ára **5 kr. (10 fill.)**

Friss, vidám, pajkos eredeti, eleven, érdekes, bátor, díszesen illusztrált heti élclap. Mutatványszámot kívánatra ingyen küld a **FIDIBUSZ** kiadóhivatala

Budapest, Rökk Szilárd-utca 9.

Hirdetmény.

Néhai KUKULA ANTALNÉ hagyatékához tartozó és a Szóntai-uton elfekvő **9 lakkház és 15 hold csaira-föld** szabad kézből eladó. Bővebb o o o értesítést ad az örökös:

Csávosi Sándorné,

Rákóczi-ut 34. szám és Szóntai-ut 51. sz. alatt.

4791/1907.

Pályázati hirdetmény.

Bács-Bodrog vármegye Mélykut és Rém községeiből álló VIII. kéményseprési kerületében elhalálozás folytán megürült kéményseprői állásra ezennel pályázatot hirdetek.

Az állás javadalmazását a 32287. alisp. 1407/jkv. 1903. számú vármegyei szabályrendelettel megállapított seprési díjak képezik.

Felhívom a pályázni óhajtókat, hogy az említett szabályrendeletben előírt képesítésüket igazoló kérvényüket hozzám **f. évi szeptember hó 8-ig** nyujtsák be.

Bácsalmás, 1907. augusztus hó 4.

Főszolgabíró szabadságon:

Koller,

szolgabíró.

252-2-1

Igazság.

POLITIKAI HAVISZEMLE.

— A LEGRADIKÁLISABB MAGYAR UJSÁG. —

SZERKESZTI

Dr. PATAJ SÁNDOR ügyvéd ZOMBOR.

Magyarország függetlenségi törekvéseinek és az emberiség szociális haladásának összeegyeztetője. Igazságügyi, társadalmi és irodalmi felszorgató, hibák ostromozója. Minden irányban demokrata, radikális, szabadon gondolkodó folyóirat.

Előkelő munkatársakkal, népies hanggal, tisztességes modorral.

Hirdetési olcsók és állandó értékűek.

Egy egész oldal hirdetési ára 1 óra 20 kor., egész évre 200 korona.

Egész évre 1 forint.

Kosztos diákok

a jövő iskolai évre elvállaltatnak intelligens tanító családnál, hol kellő felügyelet mellett, * * * gondos ápolásban is részesülnek. * * *

Cím: **SIPOS IGNÁC** Zombor,

Zöldfa-utca 6. szám.

244-9-4

FIGYELMEZTETÉS!

Zomborban az 1907/8. iskolai évre

INTERNÁTUS
(DEÁK OTTHON)létesül egy gimnáziumi és egy kereskedelmi iskolai tanár felügyelete alatt. — Az ellátási díj **havi 40 korona.**

A t. szülőknek felvilágosítással és prospektussal szolgál

dr. Pólay Vilmos,

194—10—7

az internátus igazgatója.

Gyöngyös-visontai bortermelők szövetkezete
mint részvénytársaságnak**Gyöngyösi sziklabora**

1 literes palackokban kizárólag kapható

::: **Siskovits Illés** :::fűszerkereskedésében, szóntai-ut és kalap-
utca sarkán. ————— 242—6—3**Üvegenként ára 1 korona.**

Üres palack 10 fillérért visszavéteik.

ZOMBORBAN, A SZTAPÁRI UTON
lévő 42. számúujjonnan épülő ház, valamint
egy háztelék szabadkézből eladó.**Bővebbet: MÉRŐ FERENC-nél.**

249—4—3

MODERN**!! BÜTOROK !!**Van szerencsém a nagyérdemű
közönségnek szives tudomására
hozni, hogy**ipartelepemen**háló, ebédlő, salon, férfi, női stb. szobák,
konyhaberendezéseket, száraz anyagból,
minden kívánalmaknak megfe-
lelően a legújabb divat szerint
készítetek.Vidékről, levélileg tett meg-
rendeléseket körülírva kérem,
kivánatra **rajzokat** küldök.
A nagyérdemű közönség szives
o o pártfogását kérem o o**Szendrényi Géza,**

250—3—2

műbutor-asztalos.

Rákóczi-ut 45. sz. (Bezerédy-féle ház.)**A**
GAZDASÁGI TAKARÉKPÉNZTÁR Rvt.**ZOMBORBAN**410
420

243—3—3

kamatot fizet a

TAKARÉKBETÉTEK

után, tisztán,

minden levonás nélkül.

**A szabadkai és zentai országos
baromfikiállításokon ezüst
éremmel kitüntetett pekingi
kacsa törzstől származó keltető
tojások á 40 fillér.****Továbbá fehér orpingtonnal ke-
resztezett tyúktojás á 20 fillér
121—16 darabja. Kapható:****Schlitter Miklósnál**
Zombor, Rákóczi-ut 49. sz.**Hirdetések felvétetnek**a legolcsóbb árak mellett
LAPUNK KIADÓHIVATALÁBAN
Erzsébet-körút 13. sz. alatt.**Szerémi saját termésű****hegyiborokat**o kamenicai „PARAGA“ nevű szőlőből o
!!! hordókban és palackokban !!!
!!! ajánlok jutányos árakon. !!!

Kivánatra árjegyzéket bérmentesen küldök

Schwarz József

644 bornagytermelő 52—47

UJVIDÉK.**A szépség egyik főkelléke a szép arcbőr!**

: : : Minden hölgynek módjában áll ezt megszerezni a FÖLDES-féle : : :

MARGIT-CRÉME

C)—56 csodás hatású arckenőcs használata által. 5—4

A MARGIT-CRÉME rendkívül finom, kellemes sikkosságu, felszívódó, kedves illatú vegy-
szer, mely már az első kísérlet alatt mintegy behizelgi magát; a
bőrnek rögtön kellemes puha bársonyszerű tapintatot ad, 10 nap alatt teljesen átalakítja a
bőrt, nyomtalanul eltünteti szeplőt, májfoltot és mindennemű bőrtisztatlanságot.**Előnyös tulajdonsága** ezen krémnek, hogy a bőrt nem teszi zsíros tapintatavá,
fényessé, mint más kenőcs, sőt ellenkezőleg, annak fényét, mint a puder elveszi, minél
tovább nappal is alkalmazható. A bőrt táplálja, mitől az gyermekded üdeséget, teltséget,
bársonyszerű puhaságot és kellemes tapintatot nyer.Leglényegesebb előnye, hogy **higanyt, ólmot** nem tartalmaz és így teljesen
ártalmatlan.**Ára egy tégelynek 2 korona.** Margit-puder 1 kor. 20 fillér.**Kis tégelynek 1 korona.** Margit-fogpép 1 korona.**Margit-szappan 70 fillér.** Arevíz 1 korona. : : : : :**KAPHATÓ MINDEN GYÓGYSZERTÁRBAN ÉS DROGÉRIÁBAN.**

Készíti:

FÖLDES KELEMEN gyógyszerész **ARADON.**

6 koronás rendelések bérmentve küldetnek.

Főraktár Zomborban: Mihájlovits István, Német Ignác, Illin Dezső gyógyszerészeknél.